

MENŠÍ FIRMY DOPLÁČEJÍ NA RISKANTNÍ NÁKUPY A NEDOSTATEK PENĚZ

Dodavatelé energií krachují

Petr Lukáč

petr.lukac@economia.cz

V posledních měsících zkrachovalo hned několik menších obchodníků dodávajících elektřinu a plyn tisícům domácností i firem. Mezi hlavní důvody patří špatné obchody, nedostatek peněz na záruky či podvodné jednání. Kvůli situaci na trhu hrozí, že budou končit další.

V říjnu zkrachovala Česká energie ze skupiny CE Group podnikatele Ladislava Drába. Následovala ji ST Energy, které kvůli neplacení vypověděla smlouvu největší distribuční společnost ČEZ Distribuce. A minulý týden oznámila konec dodávek i společnost Eco Power Energy kdysi mocného ruského podnikatele Vladimira Ermakova. Již loni v červnu pak Energetický a regulační úřad odebral kvůli podvodnému jednání licenci firmě EPK Trade.

„V posledních dnech minulého roku došlo k problémům s dalším financováním naší společnosti, čímž jsme přes veške-

rou snahu nebyli schopni složit dostatečné prostředky na zajištění dalšího nákupu komodit prostřednictvím Operátora trhu,“ uvedl minulý týden v prohlášení pro zákazníky Jiří Svoboda z Eco Power Energy.

Konec hned tří dodavatelů v rozmezí čtvrt roku je na české poměry nevídaný. Před touto vlnou došlo k poslednímu krachu na jaře 2015.

Firmy na prodej

Velcí hráči již cítí na trhu s energiemi příležitost. „Problémy některých firem jsme zaznamenali, jsou jich vyšší jednotky. Momentálně již jednáme s některými o převzetí,“ uvádí šéf Pražské plynárenské Pavel Janeček. Kvůli probíhajícím jednáním však konkrétnější být nechtěl. „Ale jsou tam někdy velké problémy. Když se podíváte, jak ty firmy fungují, tak se nejste schopni dobrat, jak pro své zákazníky energie nakupovaly a pro které je nakoupené mají a pro které ne.“

Některé firmy již nejsou schopné svým zákazníkům energie ani dodávat. „Přišla za námi jedna středně velká firma s tím,

“

Když se podíváte, jak některé firmy fungují, tak se nejste schopni dobrat, jak pro své zákazníky energie nakupovaly a pro které je nakoupené mají a pro které ne.

Pavel Janeček

šéf Pražské plynárenské

jestli bychom jí nemohli dodávat elektřinu. Její současný obchodník jí vypověděl smlouvu, jednoduše neměl peníze na to jí za současných podmínek elektřinu prodávat,“ říká šéf další firmy, který ale nechtěl být kvůli smluvním vztahům s klientem jmenován.

Zákazníci, kterým zkrachuje dodavatel energií, se ale bát nemusí. Přecházejí k takzvanému dodavateli poslední instance – tím je majitel distribuční soustavy na území, kde se klient nachází. Ve středních Čechách je to u elektřiny například společnost ČEZ, u plynu innogy (dříve RWE). Tyto dodávky ale mohou být dražší, než měli zákazníci nasmlouvané u svých obchodníků.

Riskantní nákupy

Menší dodavatelé doplácí na svoji často riskantní strategii nákupu. „V loňském roce někteří menší dodavatelé s vidinou krátkodobého zisku sázeli na další pokles komodit a nakupovali pouze na krátkodobých trzích. Tím ale dlouhodobě ohrožují své zákazníky,“ říká Martin Jonáš, mluvčí

jednoho z větších alternativních dodavatelů, firmy Armex Energy.

Tento typ nákupů, kdy firmy sázely na dlouhodobě klesající ceny energií, několik let vycházel a mnozí z obchodníků si užívali vysoké marže. Loni šly ale ceny nahoru. Pokud tak například obchodník uzavřel se zákazníkem smlouvu v dubnu, kdy byla elektřina 21 eur za megawatthodinu, a musel následně dokupovat na podzim za 35 eur, ztráty byly obrovské.

Chyb, které mohou firmy dostat do problémů, může být ale víc. Společnost Virtuse Energy například čelila (nakonec neoprávněnému) insolvenčnímu návrhu, když nebyla schopná po neúspěšné spekulaci na trhu vracet firmám z úschovy jejich emisní povolenky. Do půlmiliardové ztráty se loni propadla firma Vemex, velkoobchodník s plynem. Společnost udělala obchod za 2,5 miliardy s neznámou firmou z Těšína a nakonec za ni musela dopláct 430 milionů korun na DPH. Shodou okolností byl až do loňského června šéfem Vemexu právě Vladimír Ermakov, jehož Eco Power Energy přišla minulý týden o licenci.